

Zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období roku 2013

„22 let pomáháme“. V čem a komu? V pomoci, prevenci i represí. Významně přispíváme k bezpečnosti a bezpečí občanů i návštěvníků. Také těm, kteří ji v mezích zákona o obecní policii a dalších zákonů, potřebují, případně požadují.

Konstatujeme, že většinou naše pomoc znamená pro druhého zásah do jeho práv a svobod.

Úvod

Rok 2013 byl z pohledu policí pokračováním určité stabilizace, optimalizace po rozpočtových opatřeních. Jednalo se o počet pořádkových policistů v základních útvarech. S tím nepřímo souvisí i úkoly městské policie.

Z internetových stránek města, aktualit MP, je patrný rozsah společenských vztahů, které strážníci ve Svitavách projednávají a využívají svých oprávnění pro potřeby občanů, ale i fyzických a právnických osob.

Zaměstnanci

Na strážníky se nevztahuje služební zákon (pracují dle zákoníku práce), nejsou součástí IZS (přesto se na práci podílí – nehody, pomoc hasičům a záchranářům).

V současné době pracuje u MP ve Svitavách 15 strážníků (13 mužů, 2 ženy). V dubnu 2014 nastoupí další strážník. Poté tři strážníci budou mít vysokoškolské vzdělání, ostatní mají středoškolské vzdělání, jeden studuje při zaměstnání VŠ.

MP má svou vnitřní strukturu a služební hierarchii kompetencí a odpovědností.

V lednu 2013 ukončil pracovní poměr strážník - žena, která pracovala u MP rok. Za tohoto strážníka jsme na základě výběrového řízení zaměstnali dalšího strážníka - ženu, na kterého jsme mohli čerpat dotaci od státu ve výši cca 133 000,- Kč. Na konci roku 2013 skončil u MP zaměstnání asistent prevence kriminality (dále jen APK).

Strážníci pracují v nepřetržitém režimu s nerovnoměrně rozloženou pracovní dobou, nejčastěji v 12 hodinových směnách s půlročním vyrovnávacím obdobím.

Během roku nárazově využívá MP na „dohodu“ zaměstnance na odvoz na záchytnou stanici, na „hlídání“ některých majetků města v době zvýšeného výskytu návštěvníků ve městě (např. Qanto – cup, pouť), případně na mimořádné práce na technice ve správě MP.

Město Svitavy má dlouhodobě stabilizované a vycvičené strážníky s velmi dobrým potenciálem, rozhledem, místní znalostí a kompetencí pro tuto práci.

Výchozí stav společnosti, která ovlivňuje přímý výkon práce na ulici

V současné době má na práci strážníka v terénu, na ulici, mimo jiné vliv také společenské „klima“. Velká část společnosti zatím ztrácí víru, naději ve spravedlnost, nevěří rozhodnutím autorit, velká část společnosti si připouští životní problémy. Ti lidé, co problémy nemají, nevěří v těžkosti druhých. Velmi často chybí pospolitost, sounáležitost, nadhled, tolik potřebné instituty pro dobré občanské soužití v komunitě. Stále častěji se setkáváme s kverulantstvím až agresivitou mezi lidmi. Úspěch je něco nepatřičného. Množství lidí ztrácí naději, nevěří v autority, na druhé straně autority, jsou obecně dehonestovány, víceméně beztrestně. Chybí vzájemný respekt. Velmi často jsou lidé masírováni médii bez nadhledu, bez znalosti hloubky problému. „Blbá nálada“ je vytvářena s železnou pravidelností, přestože mnohdy k ní není důvod. **Specifika v chování jednotlivých občanů se zobecňují. O**

složitosti práva nemluvě. S novým občanským zákoníkem přijdou další alibi pro různé životní situace a vztahy.

V takovéto atmosféře posuzovat přestupky, či jen závadové chování s nižší společenskou nebezpečností, vyžaduje nadhled, zkušenosti, trpělivost, takt, přesvědčovací schopnosti, přirozenou autoritu i charakter. Ze zkušenosti víme, že množství lidí ve společnosti vyžaduje zákonnost a pochopení. **Ovšem zákonnost a pochopení od toho druhého, ne od sebe. Často základním principem občana není nalézání práva, ale emotivní sdělování vlastních pocitů, obhajoby, vlastních zájmů (vlastního prospěchu) atd.**

O to více je potřeba si vážit spolupráce s lidmi, byť i anonymními, na pomoci při zajišťování bezpečnosti ve městě, zajištění veřejného pořádku. Každý zaměstnanec v relevantních úřadech, odborech, si musí být vědom své odpovědnosti za resort, oprávnění, povinnosti, výchovu, které směřuje k pocitu bezpečí a dodržování místních záležitostí veřejného pořádku v komunitě. K propojování vazeb různých těchto institucí městu velmi pomáhá komise pro prevenci kriminality (dále jen KPPK).

Organizace činnosti strážníků

Z výše uvedeného je patrné, že ve směně 3 lidí nelze naplnit očekávání všech, kteří vidí jen na roh své ulice, možná ani tam ne. Kromě vyhledávací činnosti strážníků, je jejich práce, především reakce na různé stížnosti, jejichž šíře je od pomoci nastartovat vozidlo, otevření zabouchnutých dveří, zabezpečení pacienta na psychiatrickém oddělení přes odůvodněné řešení bezpečnosti a plynulosti v dopravě, „úklidu“ silně podnapilých osob, řešení krádeží, preventivní působení služebního psa v inkriminovaných oblastech, odstraňování a nahlašování závad (osvětlení, odpad atd.) až po výjezdy ke krádežím, vloupáním a jiným protiprávním jednáním.

Je zřejmé, že každá směna má své priority dle aktuální situace a vývoji v daný den a také dle zaměření službukonajících strážníků.

V organizaci činnosti MP se musím opakovat, protože nastavená organizace a pravidla činnosti jednotlivých strážníků jsou zřejmá, vyzkoušená, reagují na společenskou poptávku v té které oblasti a lokalitě, na vývoj protiprávního jednání v místě a čase, především potřeb občanů. **Jinými slovy na stížnost, podnět a žádost v relativně krátkém časovém dojezdu.**

Úkoly MP strážníci naplňují především **hlídkovou službou, občůzkou v rajonu, službou ve stálé službě, výjezdy na oznámení právnických a fyzických osob, Policie České republiky (PČR), hasičů (HZS), rychlé lékařské pomoci (RLP) a v neposlední řadě obslužnou činností (správa svěřeného majetku, pomoc při údržbě svěřeného majetku jiným subjektům, organizace činnosti při cvičení a střelbách, technické práce na PCO a MKS, vyhodnocování MKS apod.)**

Činnosti ve službě jsou organizovány s co největší snahou o to, aby strážníci byli přímo v terénu, na ulici, kde záležitosti, události, řeší, působí preventivně, případně reagují na protiprávní jednání, přestože čím více příběhů řeší, tím více je to spojeno i s administrativou. Činnost a provoz MP jsou dokumentovány. V některých popisových záležitostech práce MP, zejména možnosti směřování, se odkazují na minulé zprávy.

Na služebně jsou také dílčí podatelna, pokladna a pro město povinná ohlašovna požárů.

Cílem této zprávy je seznámení s některými postupy, přístupy a východisky v práci strážníků ve Svitavách v různých oblastech společenských vztahů.

MP Svitavy přispívá k ochraně bezpečnosti a majetku

Termín „přispívá“, vyplývající ze zákona o obecní policii, pro MP Svitavy znamená to, že MP je součástí komplexní ochrany bezpečnosti a majetku obyvatelstva v komunitě a má určitý vliv na pocit bezpečí ve městě.

Výsledek společné práce nelze kvantifikovat, je vyjádřen pocitem občanů, do něž vstupují vlastní zkušenosti s prací jednotlivců (osobní příběhy).

MP provozuje pult centralizované ochrany (dále jen PCO) a městský dohlížecí kamerový systém (dále jen MKS). Vyjíždí na požadavky záchranářů, čímž se snižují dojezdové časy. Usměňuje závadové osoby. Provádí hlídkovou a vyhledávací činnost. Působí, řeší a dohledává záležitosti v rajonu.

Se sociální situací, včetně provedené amnestie byly na hlídkovou činnost kladeny větší nároky. Je ovšem nezbytné konstatovat, že i občané mají svůj podíl na své ochraně bezpečnosti a ochraně svého majetku. Je zřejmé, že v tomto ohledu se vlastní ochrana občanů zvyšuje.

MKS je výrazným preventivním i aktivním prvkem k bezpečnosti osob a majetku a daří se ho již 14 let držet v provozu vlastními silami. MKS je používán i v případě mimořádných událostí a dohledání případné situace či pachatele. Loňského roku se poskytovaly výstupy v cca 30 případech. Další desítky jsou preventivního charakteru. Strážníci díky MKS reagují i na případné možné situace a tím předcházejí potenciálním deliktům. V dohledné době bude potřeba modernizace MKS. Loňského roku se např. zmodernizoval SW pro webové kamery.

Službu Život 90 v současné době ve Svitavách nikdo nevyužívá, nicméně jsme připraveni tuto službu poskytovat.

Strážníci také zajišťují převoz peněz pro sjednané subjekty města, práce navazující na agendy odborů MěÚ (doručování, získávání informací, předvedení osob atd.), spolupráci s hasiči při otevírání bytu, doručování písemností a vyžádané informace (cca 260 písemností pro osoby se ztíženou identifikací místa pobytu nebo pro osoby vyhýbající se převzetí písemností a žádostí např. k hledaným osobám apod.).

MP dohlíží nad dodržováním občanského soužití

Dohled nad občanským soužitím (souhrn pravidel chování, jejichž zachování podle obecného názoru a přesvědčení je nezbytnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci), spočívá především ve výjezdech strážníků na různá oznámení a stížnosti občanů a ve využití jejich oprávnění a povinností vyplývajících ze zákona o obecní policii.

Jde vždy především o snahu strážníků uklidnit situaci. Uklidnění situace, problému, je primárním úkolem strážníků. Událost a oznámení bývají často motivovány jinými problémy, které se u subjektů konfliktu vyskytly z dřívějšíka. Případné nevhodné zásahy, především sankční, by situace spíše hrotily. Strážníci používají oprávnění nahrávat verbální i obrazové záznamy.

Příběh:

Strážníci vyjžděli na žádost PČR k oznámení muže, jehož družka údajně nechce pustit domů. Na místě vyšlo najevo, že žena odmítá svého partnera pustit domů z důvodu jeho podnapilosti. Strážníkům sdělila, že druh se vrací domů často opilý a ona ho v tomto stavu domů pustit nechce. Strážníci vysvětlili oběma přítomným možnosti řešení a případné právní důsledky. Muž se nakonec rozhodl, že přespí v chatce na své zahradě.

Velké množství příběhů v oblasti občanského soužití souvisí s verbální agresivitou a vulgárním vyjadřováním. Jde o tzv. přestupky na návrh, které strážníci na místě nemohou projednat.

„Bezdomovci“

Město během krátké doby přešlo z provizoria péče (2 - 3 zimy) o tuto sociální skupinu obyvatel k pravděpodobně cílenému systému práce. Strážníci se výrazně podíleli na prosazování myšlenek péče spojenou s „úklidem“, chcete – li přesouváním, těchto lidí z míst ve městě, kde je komunita v té nejhorší podobě nechce vidět a nechce trpět. Oprávněně! Není jednoduchých řešení a o tom jsme museli přesvědčovat zaměstnance města, kterým to spíše kompetenčně spadalo.

Většina bezdomovců přijme nebo bude nucena přijmout, při nekompromisní „sociální i represivní“ práci s nimi, zapojení neziskového sektoru a dobrovolnické činnosti podmínky, které jim komunita nabídne. Při jejich způsobu života pomalu, ale jistě. Ta část bezdomovců, která podmínky komunity nepřijme (opakované krádeže, výtržnictví, obtěžování apod.) je na systém cílené represe, a to případ od případu (to ale není v možnostech města, tedy našich).

Hřiště na „Svitavské“

Jedním z problematických míst z hlediska soužití ve městě je hřiště na Svitavské. Někteří občané neoceňují revitalizovanou podobu vnitrobloku, bohužel. Zaznamenali jsme spíše xenofobní nálady proti Romům z důvodu jinakosti způsobu života a také, věřím, i obavy o děti. Nepochybujeme o tom, že částečně je to oprávněné a částečně je to způsobeno náladou ve společnosti, způsobenou někdy neprofesionálními reportážemi v médiích. Reagovali jsme tím, že jsme informovali terénní pracovnice úřadu a PČR o situaci. Strážníci i policisté zde prováděli nadstandardní kontroly v rámci hlídkové služby, APK chodil 2x týdně působit, kontrolovat, částečně i organizovat způsob soužití mládeže. Samozřejmostí bylo řešení situací na žádost občanů. Myslím, že se opatření vyplatila. Léto proběhlo nakonec poměrně klidně.

Rušení (nočního) klidu

Jedná se o různé zvukové „projevy“ lidí a zvířat, případně lidí s hudebními nástroji, přístroji, stroji apod. Posuzování je samozřejmě subjektivní. Stěžovatele, rušitele, nezávislého pozorovatele, případně toho, kdo by měl věc kvalifikovat jako protiprávní jednání a udělit sankci. Strážníci mají povinnost zajistit místní záležitosti veřejného pořádku, což v této kategorii právně souvisí především s rušením nočního klidu. Zde ovšem nelze něco tvrdit (byl tam rámus), nadměrný hluk se musí prokázat. Do souvisejících vztahů zasahuje také místo a jeho vlastnictví, povolení, oznámení apod.

Z tohoto odstavce je vidět, kolik vzniká společenských vztahů na které musí být strážník připraven.

Z výše uvedených a logických důvodů řeší strážníci věci především na stížnosti, jinými slovy, když projevy vadí, případně jsou svědci. Výjimka je mimořádně bezdůvodné hlučné noční jednání občanů na veřejném prostranství.

V oblasti veřejných produkcí je spíše potřeba mít „selský rozum“, než legislativní vyžadování dodržování hygienických norem, které stejně nikdo neměří, zejména když je to potřeba.

V oblasti veřejných produkcí je také důležitá příprava a znalost souvislostí produkce, očekávání počtu účastníků. Neobtěžovat nezainteresované občany danou veřejnou produkcí. Zde může sehrávat roli správní orgán, který může vyjednávat při oznámeních produkcí a stanovit pravidla, zejména u rizikových akcí.

Město má povinnost i informovat o veřejných produkcích PČR z hlediska zabezpečení veřejného pořádku. Při zásahu policie na stížnost je samozřejmě dobré, aby zasahující policista či strážník, nejen věděl, že nějaká produkce je, ale věděl za jakých podmínek se produkce pořádá a kdo ji pořádá.

Příběh:

Ve velmi teplém období vyjedou strážníci na stížnost občanky ve 22: 05 hodin (v sobotu) a jelikož se akce (hraní poslechových country písniček) koná sice u restaurace, ale přesto na veřejném prostranství, musí strážník, i když je na místě cca 150 hostů, věc kvalifikovat jako přestupek a dohodnout se na ukončení produkce. V cca o 01: 00 hodin tu samou noc se přes toto místo silně line hudba z jiných míst ve městě, což ovšem porušení žádného zákona není, protože místo odkud se line hudba je z míst, kde je produkce dovolená.

„Selský rozum“ od aktérů vztahů zmiňuji proto, že v dobrých restauracích, pokud bydlí blízko „kverulant“, neuspořádají po 22 hodině nic, ani pokračování svatební hostiny a bez problémů se neuspořádá ani venkovní koncert kdekoliv. Na druhé straně nelze, jak už bylo výše konstatováno, „obtěžovat“ nezainteresované občany. **Jinými slovy je to o nalézání správné míry (rovnováhy) v mnoha oblastech v životě komunity v daném místě a v daném termínu a čase.**

MP při stížnostech z oblasti veřejných produkcí informovala příslušný odbor MěÚ.

MP dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení města

Město má odvozenou úpravou nižší společenské nebezpečnosti, jak v samostatné, tak přenesené působnosti, upravenou řadu společenských vztahů (vyhláškou či nařízením města). Strážníci na tyto společenské vztahy dohlížejí a v případě zjištění deliktu je řeší. Řeší je podle společenské nebezpečnosti, opakování i osoby pachatele, příp. dalších okolností. **Za uplynulý rok řešili 255 porušení vyhlášek a nařízení města.**

Do této oblasti také patří celý systém péče o psy včetně odchytu, který je spravován OŽP MěÚ. Je zřejmé, že strážníci musí při řešení těchto společenských vztahů přihlídnout i k dalším vazbám,

vyplývající z obecné povědomosti (např. místo, čas venčení). **Strážníci v minulém roce odchytili nebo převzali od občanů 123 zvířat.**

Strážníci také pomáhají udržovat v provozu parkovací automaty.

MP se podílí v rozsahu stanoveném zákonem 361/ 2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo jiným zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích

V oblasti bezpečnosti a plynulosti v dopravě se obecně projevuje špatná vymahatelnost práva, zvýšený počet vozidel, obecně špatná právní morálka účastníků silničního provozu i další aspekty související se stavem společnosti.

Podíl na plnění úkolů v této oblasti bereme jako pomoc, podíl naší odpovědnosti těm orgánům, které mají více povinností v této oblasti, jsou na to speciálně zákonem zmocněni, jde především o OD MěÚ a PČR. Také ji bereme jako pomoc občanům, ale při vědomí, že se věnujeme bagatelnějším přestupkům. I v této oblasti se projevuje prvek jakési nepřiměřené netolerantnosti vůči druhým a to z různých důvodů, kterou si někteří občané ventilují přes nás. Je zřejmé, že strážníci při širokém spektru svých činností v dvoučlenné hlídce si musí určit priority dle společenské nebezpečnosti.

Příběh:

Jako příklad žádosti o rychlé řešení situace, srovnatelný s bojem s větrnými mlýny, byla uzávěrka v Lačnově. Ačkoliv strážníci rozhodně nejsou účastníci řízení, obecně ani nemusí být o stavu věci informováni, okamžitě se zavedením uzávěrky byli konfrontováni se dvěma pohledy. Udělejte pořádek jezdí, tam cizí vozidla. Na druhé straně, co nás zastavujete, jedeme domů, do firmy atd., tak znělo dopravní značení. Logická otázka zní, jak by reagoval správní orgán, který se souhlasem PČR stanovil dopravní řešení? Nijak, přestupky by neprojednával, jsou příliš bagatelní a přestupky neprokatelné. Přesto při přiměřené činnosti policistů a strážníků na ulici stavba bez újmy proběhla. Není to jen řešení přestupků, ale i určité působení (upozorňování) v lokalitě reagující na většinový názor v dané lokalitě.

Řešíme události v souladu s nastavenou společenskou objednávkou v daném místě i čase, s přihlédnutím na místní záležitosti veřejného pořádku. **V roce 2013 strážníci projednávali 2 044 přestupků v této oblasti.**

Máme nastavený systém zjišťování a nahlašování tzv. nepojízdných vozidel, případně vraků. V této oblasti má rozhodující oprávnění správní orgán.

Reagujeme a řešíme stížnosti v případě, že vozidla parkují tak, že znemožňují úklid, zimní údržbu, tvoří překážku v silničním provozu, stojí na nebezpečné ploše, brání odvozu odpadu či brání údržbě kanalizace.

Město, díky oprávněním strážníků, je víceméně soběstačné při pořádání společenských, kulturních a sportovních akcí z hlediska organizace dopravy.

Strážníci regulují dopravu při nehodách, reagují na sníženou průjezdnost komunikací, řeší téměř každý den přestupky cyklistů i chodců. **Během roku předali 8 řidičů po požití alkoholu.**

Měření rychlosti MP provádí na místech určených a v součinnosti s PČR. Není naší ambicí vybírat peníze do rozpočtu, ale přiměřeně pomoci v rozsahu našich povinností. **Strážníci zjistili 575 přestupků překročením dovolené rychlosti, 560 přestupků vyřešili na místě.**

Jakákoliv práce v této oblasti musí vzít v potaz zvýšený počet vozidel u obyvatelstva na ulicích. Chybí nám ve městě hrozba odtahu. Odtah je také otázka finanční a tím i pracovní náročnosti.

MP se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem, činí opatření k jeho obnovení

Strážníci se každodenní prací nezabývají jen dodržováním předpisů o ochraně veřejného pořádku, ale aktivně se podílejí na upozorňování na závady, které ve městě vzniknou, případně strážníci posunou stížnosti, náměty občanů na oprávněnou instituci.

V oblasti veřejného pořádku jsme se zabývali jak drobným znečišťováním (např. výlep plakátů, neuklizení po psech či po složení materiálu na veřejném prostranství), tak znečišťováním větším, které

předáváme k šetření OŽP nebo OD. Zde se jedná o znečištění veřejného prostoru, přes znečištění odpadem, po znečištění zeleně či vodního toku.

Strážníci se podílejí, případně sami zajišťují veřejný pořádek při různých akcích ve městě a to jak kulturních, tak sportovních.

Také se strážníci podíleli na opatřeních při každoročním pochodu za propuštění „odsouzeného V. Pechance“ a to zejména na přípravě opatření.

Na pomoc k zajištění akce Hřebečský slunovrat město uzavřelo veřejnoprávní smlouvu s obcí Koclířov (strážníci mohou vykonávat svá oprávnění).

Strážníci vyjíždějí zejména v letní sezoně na stížnosti občanů a dle možností, případně legislativy projednávají předměty stížností (především hluk, kouř, vztahy).

Strážníci také řeší přestupky v oblasti neoprávněného odkládání odpadu.

V rámci své působnosti MP ukončí z důvodu narušování veřejného pořádku mnoho případů, příběhů. U akcí s průvody, s předpokládanou účastí velkého množství lidí, případně s bezpečnostními riziky, spolupracuje s PČR. K veřejnému pořádku také strážníci přispívají cílenou činností v rajonu, hlídkovou a pochůzkovou činností.

Koordinační dohoda nám s PČR stanoví společný postup v případě odvozu osoby na „záchytku“. Město poskytuje vozidlo a řidiče, PČR eskortu. **V roce 2013 bylo převezeno 18 osob na záchytnou stanici.** Problém vymáhání dopravného od odvezených osob vzhledem k jejich struktuře je složitý. Loňského roku bylo uhrazeno od osob odvezených na záchytku cca 6. 000 Kč.

Strážníci projednali během minulého roku 99 přestupků proti veřejnému pořádku a 22 na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

V rámci zákonného zmocnění provádějí strážníci orientační zkoušku na alkohol a jiné návykové látky a další úkony.

Do aktivit strážníků v této oblasti lze zařadit i kontroly na podezřelé a hledané osoby policií, či předvádění osob na PČR z důvodu rychlého zákroku k obnovení veřejného pořádku nebo předvádění osob ke správnému řízení.

MP se podílí na prevenci kriminality ve městě

Samotné zřízení pořádkové služby v roce 1991 a později v roce 1992 zřízení městské policie bylo krokem města v rámci prevence kriminality. Reagovalo se na tehdejší situaci v bezpečnosti a veřejném pořádku. Pravda je, že málokdo si uvědomoval, co od strážníků obecně očekávat a hodně záleželo na místních politikách a na osobních vazbách ke spolupráci s PČR. To bylo ve Svitavách, domnívám se, rozhodující pro správnost nastavení vazeb v systému bezpečnosti.

Musíme být také velmi spokojeni, že právě na MP ve Svitavách vznikl v roce 1998 návrh městskému zastupitelstvu na přihlášení se k prevenci kriminality dle projektů a programů MVČR, které přinášely nejen finanční prostředky (dotace), ale posléze je oblast vedena k systémové práci v oblasti prevence kriminality i v sociální oblasti.

Právě v diskuzích na MP vznikla řada, někdy i v rámci republiky inovativních projektů, opatření, či úprava smysluplných činností, které mají vliv na celkový pocit bezpečí města. Osobou PhDr. Stündla má město garanci kontinuity v této práci do budoucna.

Projekt APK:

Asistent prevence kriminality byl zaměstnanec, který preventivně působil v lokalitách, které mu byly určeny projektem MVČR s působností ve Svitavách. Dále komunikoval s občany, nejen v těchto lokalitách, se zaměřením předcházení „závadového chování“ či pocitu obav tzv. běžných občanů, spolupodílel se na dohledu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích. Byl metodicky řízen mentorem – strážníkem. Naším cílem bylo mimo jiné vyzkoušet tento projekt v rámci MV ČR na potřeby města Svitav. Projekt se osvědčil a při další příležitosti jsme připraveni se na tomto projektu podílet.

Strážníci se v rámci prevence také podílejí na protidrogových a protialkoholových aktivitách, kontrolou výherních automatů apod. Na služebně a ve vozidle MP jsou umístěny nádobky na nalezené injekční stříkačky.

Na služebně MP proběhly besedy se seniory i žáky, včetně ukázek.

MP umožňuje občanům využít i vlastní zabezpečení majetku, např. jízdních kol přes CEREK (centrální registr kol), příp. Krimistop. Strážníci také zajišťovali dohled nad obecně prospěšnými pracemi (OPP).

Provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích ve městě

Přístup občanů k čistotě ve městě je jednou z věcí, která patří do místních záležitostí veřejného pořádku a ukazuje vyspělost komunity v tom kterém místě a čase. Strážníci provádí především dohled v trestněprávní rovině, přes psy i v poplatkové rovině a postihují zjištěné delikty. Tím pomáhají vychovávat. Snad nejsou osamoceni. Co však někdy vyprodukuje homo sapiens se můžeme přesvědčovat denně. A nejsou to zdaleka jen lidé na okraji společnosti.

Komunita nemůže rezignovat na různé znečištění veřejného prostoru. Nejde jen o čistotu a pořádek, ale o normální, běžný, život. Komunita ho přece nechce žít na

Proto je to věcí všech. Výchovy rodičů, výchovy ve škole, výchovy sankcemi, výchovy technickými prostředky, upozorňováním na zjištěné nedostatky apod.

Město má ucelený systém úklidu, bohužel něco stojí, ale výsledek je dle mého názoru pozitivní. Občas jsme museli připomenout, že je dobré sledovat dění ve městě. Proč uklízet místa ve městě, protože je to v plánu, když je potřeba posílit úklid např. u rybníka, protože horko přivedlo návštěvníky k rybníku. Strážníci se na čistotě a pořádku podílejí svými oprávněními, včetně požadavků firem, které město uklízí.

Odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti města

Strážníci v roce 2013 zjistili, projednali a ukončili 2 596 přestupků a 2 jiné správní delikty. V blokovém řízení projednali 1666 přestupků. Udělili blokových pokut za 483 526 Kč, včetně pokut na místě nezaplacených. Tyto pokuty, když je přestupce neuhradí, jsou následně vymáhány OF MěÚ.

Příběh:

Bohužel, staly se případy, že neuhrazená bloková pokuta např. za kouření na zakázaném místě vyšla přestupce, příp. jeho rodiče na mnohonásobně více, když nereagoval na výzvy.

V „regulační“ problematice mají velký vliv nebo mohou pomoci svými postoji, rozhodnutími, návrhy, řešeními v daném místě a čase správní orgány. Ty jsou především nositeli regulace společenských vztahů a měly by umět reagovat na situace, které život přinese (postoji k věcem, událostem, které vybočují ..., řešením správních deliktů, které vybočují..., návrhy legislativy, vytváření podmínek v daných oborech apod.). Všechny tyto věci se objevují v argumentech a obhajobě lidí při blokových řízeních nebo naopak při námětech a stížnostech. MP víceméně projednává až následek „nějakého“ jednání, vztahů, které občanovi vadí, i když zrovna nemusí jít vždy o protiprávní jednání. Na druhé straně policie potřebuje s občany spolupracovat na ochraně závažnějších hodnot při ochraně života, zdraví a majetku. **Přestože legislativně jsou strážníci vnímáni až na posledním místě k řešení těchto vztahů, u občanů, u institucí spojených s veřejným pořádkem a bezpečností to může být právě naopak (zvyšující se počet výjezdů a žádostí) a to z toho důvodu, že věci, záležitosti v souvislostech projednávají co nejdříve.** Občané mají občas velká očekávání, které nelze při nejlepší vůli z pozice strážníka naplnovat (zákaz veřejné produkce, hlídkování právě u jejich okna, plošné vyřešení parkování ve městě, úklid neježděných vozidel apod.). Není k nim např. zmocněn nebo má na řešení věci jiný názor. Ve Svitavách ze strany strážníků mohu říci, že vlastní vyvažování represe na místě přestupku, k obecné povědomosti na tzv. šikanující policie se zatím daří.

Do vztahů zasahuje i faktor legislativní. Protahováním přestupkového řízení, jinými slovy, protiprávní jednání po roce nelze projednat nebo se méně i více závažné činy zejména v dopravě nepodaří ve správním řízení úspěšně dokončit. Výsledek je vidět na ulici.

Z těchto všech důvodů je tedy důležitá práce policistů a strážníků v terénu a projednávání podezření z protiprávního jednání přímo na místě.

Poskytuje za účelem zpracování statistických údajů MV ČR na požádání údaje MP

MV ČR má vlastní oddělení obecní policie, přezkušuje každé 3 roky strážníky, vede jejich evidenci, vydává a odnímá strážníkům osvědčení (na toto osvědčení strážník vykonává svá oprávnění a povinnosti), požaduje výslednost strážníků, příp. další údaje.

V roce 2013 se taktikou zákroků předešlo fyzickým útokům na strážníky. Nebyla použita služební zbraň. Při použití donucovacích prostředků nedošlo ke zranění osob, ani ke škodě na majetku.

Výcvik strážníků a povinné cvičné střelby absolvují strážníci ve spolupráci s PČR.

Strážníci také v mnoha případech pomáhají PČR při oznámeném podezření z trestného činu, případně při jiné neodkladné činnosti podle povahy věci zajišťovali místo trestného činu proti vstupu nepovolaných osob.

Závěr

Nelze společenské jevy a vztahy řešit bez pojmenování výchozího stavu, bez analýzy možností a prostředků k ovlivňování a to v jakémkoliv oboru.

Jak je patrné z výše uvedených dat, strážníci ve Svitavách během roku provedou řádově desetitisíce úkonů v širokém spektru odvětví v rámci místních záležitostí veřejného pořádku, včetně tisíců rozhodnutí v oblasti bezpečnosti, dopravy a veřejného pořádku. Zajišťují též pomoc jiným subjektům k jejich činnosti a pomoc občanům v různých krizových, mimořádných, ale i běžných situacích. Produktivita 2 - 3 členné směny a to zejména přes den je velmi vysoká. Musíme si uvědomit, že každý zákrok, úkon, pomoc, rozhodnutí má i své administrativní zákonitosti. **Ovlivňováním zmíněných vztahů v zárodku se předejde řadě případných následných „problémů“, stížností i následků.**

Jejich práce je v současné době pro město důležitá i v důsledku časových dojezdů na různá oznámení a to především ty závažnější (rvačky, výtržnictví, prověřování oznámení kohokoliv apod.). Časový dojezd je důležitý zejména z důvodu možnosti neprodleného zákroku či úkonu policie, při jakékoliv potřebě lidí a institucí (např. nemocnice – psychiatrie, soc. služby), či vlastních zjištěných událostech. Nebo také zjištěných policistů a záchranářů. Navíc strážníci nesmí překročit místní působnost, takže se pohybují stále v katastrálním území města.

Příběh bez komentáře – toto má vliv na práci policistů i strážníků v terénu:

Policista ve službě nemůže být svědkem zločinu, po práci a v civilu je ale paradoxně jeho postavení zcela opačné. Zní to absurdně, ale podle nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana je i kvůli judikátům Ústavního a později také Nejvyššího soudu taková realita.

*„Přijedete jako policista na místo činu, tam bude ležet chlap s nožem v břiše, bude umírat a policista se zeptá, co se stalo. Chlap odpoví: ‚Udělal mi to Novák.‘ A vzápětí vypustí duši. To chceme říct, že tohle ten policista nesmí říct před soudem? **To už se fakt ten svět zbláznil**, kdyby to nemělo platit,“ posteskl si Baxa (předseda nejvyššího správního soudu).*

Je tedy naší povinností, aby občan si byl jist, že jeho okamžitá reakce při oznamování protiprávního jednání, bude mít neprodlenou odezvu v časném výjezdu policie - obecně. Nikoho nic nestojí, pokud je svědkem protiprávní události, zejména zavolat na tísňové linky policíí. **Rychlá reakce na stížnosti a náměty občanů také motivuje občany ke spolupráci.**

Zprávu ukončím poděkováním všem, kteří se podíleli přímo či nepřímo na dobré spolupráci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku ve městě.

V případě, že zastupitel, občan, se chce blíže seznámit s prací strážníků anebo jen s technikou, je po dohodě s VMP srdečně zván na služebnu MP.

Zpracoval: Bc. Karel Čupr

14. 2. 2014